

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 80 petič 2.— Din, do 100 vrst 2.50 Din, večji inzerati petič vrsta 4.— Din. Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej. Slovenski Narod valja letno v Jugoslaviji 240.— Din, za inozemstvo 420.— Din.

Upravištvu: Knafljeva ulica št. 5, pritličje. — Telefon 2304.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon 2034.

Koncentracijska vlada na vidiku

Faktični gospodar položaja je Ljuba Davidović. — Važen stanek šefov opozicijskih strank. — Načelna debata o novem proračunu v finančnem odboru.

— Beograd, 9. decembra. Vesti o bodoči koncentracijski vladi, ki so se pojavile v zvezi z avdienco šefa demokratske zajednice g. Ljube Davidovića, se vedno bolj širijo in potrjujejo, da si vladni krogi na vse načine prizadevajo, da bi pokazali stabilnost sedanjega režima. Dejstvo, da bo g. Ljuba Davidović tekom današnjega ali jutrišnjega dne ponovno sprejet v avdienci pri kralju, smatrajo politični krogi kot jasn dokaz, da stojimo pred dalekosežnimi izpremembami. Iz okolice g. Vukičevića sicer naglašajo, da ni nikakega povoda za kakršnekoli izpremembe, češ, da razpolaga vlada v Narodni skupščini s trdno večino, vendar pa priznavajo, da nezadovoljstvo in v radikalnem in v demokratskem klubu vedno bolj narašča. Zanimivo je, da so vukičevićevci danes širili med radikali vest, da bo v kratkem sklican radikalni klub in da bo g. Vukičević podal poročilo o vseh aktualnih političnih problemih. Splošno prevladuje mnenje, da hoče g. Vukičević na ta način pomiriti radikalne nezadovoljnice.

Snočnja dolgotrajna seja ministrskega sveta, ki je sledila neposredno po skupni avdienci g. Vukičevića in dr. Marinkovića, je bila v zvezi z razvojem političnega položaja. Ministri so bili po seji zelo rezervirani in so odklanjali novinarjem podrobnejše izjave.

Opozicija, zlasti pa vodstvo kmetko-demokratske koalicije, je v stalnih stikih z g. Ljubo Davidovićem, ki je sedaj faktični nosilec situacije. Vladni krogi g. Davidovića zelo zamerijo, da podpira težnje opozicije in priznavajo, da je taka situacija nevarna. Danes dopoldne se je vršil dolgotrajni sestanek med gg. Pribičevićem, Radićem in Joco Jovanovićem. G. Jovanović je nato ponovno posetil g. Davidovića, dočim sta gg. Pribičević in Radić odšla k skupščinskemu predsedniku in zahtevala od njega pojasnila o sestanku Narodne skupščine.

Glasom zanesljivih informacij iz vladnih krogov se Narodna skupščina pred božičem sploh ne bo več sestala, ker se zlasti g. Vukičević boji, da bi vlada ostala v manjšini. Politični krogi smatrajo to kot nov dokaz za neizbežen padec sedanjega režima. Verjetno je sicer, da bo sedanja vlada ostala še do sprejetja proračuna, če bi med tem ne prišlo do izrednih dogodkov.

Danes prične v finančnem odboru načelna razprava o proračunu za leto 1978-79. Za razpravo vlada v vseh političnih krogih veliko zanimanje in se pričakuje, da bo že v finančnem odboru prišlo nerazpoloženje od sedanjega režima v polni meri do izraza. I radikali i demokrati so s proračunom, kakor ga je predložil finančni minister, nezadovoljni. Ker je finančni minister sedaj, ko nadomestuje odsotnega finančnega ministra dr. Spaho, v rokah demokratske zajednice, ni izključeno, da finančni odbor odkloni proračun, kar bi pomenilo obenem nezaupnico vladi, ki bi v tem slučaju po parlamentarnih običajih morala podati ostavko.

Drevi se ponovno sestane ministrski svet. Na dnevnem redu je razprava o zakonu o vrhovni državni upravi. Politični krogi pa so splošno prepričani, da je ta dnevni red le krinka, pod katero se skriva vlada, da prikrije skrajno mučen položaj.

Sporazum med prometnim ministrom in TPD dosežen

Danes se obnovi v polnem obsegu delo v vseh premogovnikih TPD. — Izčrpane zaloge državnih železnic.

Po vestih iz Beograda so se včeraj nadaljevala pogajanja med generalno direkcijo državnih železnic in zastopniki premogovnikov glede dobave premoga. Zastopniki premogovnikov so zahtevali ob tej priliki predvsem izpremembo pravilnika za izvrševanje pogodb, na kar je prometno ministrstvo pristalo. Končno je bil dosežen sporazum tudi glede cen premoga.

Danes je dobilo rudarsko poglavarstvo v Ljubljani obvestilo iz Beograda, da je dosežen sporazum med prometnim ministrom in Trboveljsko premogovniško družbo. Ker je ta sporazum dosežen, se bo že danes v vseh premogovnikih TPD začelo zopet delo v polnem obsegu. Pričakovati je, da se bo delo v premogovnikih še pospešilo, ker so zaloge premoga pri drž. železnicah že do skrajnosti izčrpane. Bržkone tiči v tem tudi vzrok, da je že včeraj prišlo do sporazuma med prometnim ministrom in TPD, ki pričakuje sedaj večjih naročil od državnih železnic.

Točni pogoji, na podlagi katerih je prišlo do sporazuma med prometnim ministrom in TPD, še niso znani.

Včerašnji »Slovenec« je smatral za potrebno, da nas je napadel, ker smo opozorili v sporu med prometnim ministrom in premogovniki na naraščajočo bedo med brezposelnimi rudarji. Ugotavljamo, da je »Slovenec« pač našel priložnost za napad na napredne liste, ni pa našel v odločilnih dneh niti besede za brezposelne rudarje.

Kakšen uspeh je doseglo prometno ministrstvo v sporu s premogovniki, ni znano. Z ozirom na to, da so zaloge premoga pri drž. železnicah do skrajnosti izčrpane, vsekakor ta uspeh ne more biti velik. Veliko vprašanje je, če odtuht škodo, ki so jo utrpeli med tem brezposelnimi rudarji. Iz poteka pogajanj s lastniki premogovnikov se more le sklepati, da je bila uprava državnih železnic na razne eventualnosti pri nastalem sporu premalo pripravljena.

Morilec zakoncev Pucelj aretiran

V Petrinji na Hrvatskem so aretirali rudarja Skomino, ki je umor že priznal. — Skomina je nečak umorjene Puceljeve. — Njegov pajdaš se še skriva.

Strahovit roparski umor v Dolini, odnosno tik pod vasjo Skovci pri Trzinu, ki je tako razburil prebivalstvo vse tamošnje okolice, je po zaslugi vrlih orožnikov iz Mokronoga pod vodstvom komandanta tamošnje orožniške stanice Mirka Goloba deloma že pojasnjen.

Iz Petrinje na Hrvatskem je prispela namreč snoči brzopjavna vest, da je bil tam aretiran Anton Skomina, rudar iz Krnelja, ki je bil skupno s hlapcem Josipom Slapškom iz Doline osumljen bestialnega umora zakoncev Pucelj Skomina je svoj čin že priznal.

KAKO JE PRIŠLO DO ARETACIJE.

Takoj po umoru zakoncev Pucelj so mokronoški orožniki pričeli z intenzivnimi poizvedovanji. Kakor smo že poročali, je bila o roparskem umoru obveščena tudi ljubljanska policijska direkcija, ki je na kraj zločina poslala svojega agenta s policijskim psom Sicer siljano dresirani pes, ki je pokazal svojo bistroumnost že v težjih kriminalnih slučajih, je to pot zaradi nezadostnih sledov odpovedal.

Ker je bila torej preiskava v tej smeri negativna, so pričeli orožniki s podrobnimi poizvedovanji. Uvideli so, da je moral zločin izvršiti ne nekdo, ki je dobro poznal razmere v hiši. Preiskava je bila tozadevno usmerjena in že prihodnjega dne so si bili orožniki na jasnem, da zločinca ne moreta biti druga, nego rudar Anton Skomina in njegov intimni prijatelj, hlapec Josip Slapšak.

Anton Skomina je namreč nečak pokojne Terezije Puceljeve in je kot tak dobro poznal razmere v hiši. Isto je bilo s Slapškom. Še bolj pa se je povečal sum, da sta le tedva krivca, ker sta oba že nasled-

nega dne brez sledu izginila iz Doline. Skomina je odpovedal službo v rudniku in izginil kar čez noč. Z njim vred pa je seveda izginil tudi Jože Slapšak.

Tekom nadaljnjega poizvedovanja so orožniki ugotovili, da sta oba usodne noči po zločinu sicer še prenočila v Trzinu in sicer pri posestniku Jermanu, toda zgodaj zjutraj — bilo je okoli 4. ure — sta vstala in odšla, rekoč, da jima je noč predolga...

Do tu je vodila za njima skupna sled, pozneje sta se pa ločila. Oba sta jo sicer mahnila proti Hrvatski, toda ločeno, vsak zase.

Sled za njima je vodila proti Karlovcu. Orožniki so obvestili vse orožniške postaje, zlasti pa orožniško stanico v Petrinjah na Hrvatskem, kjer biva teta Antona Skomine. In res je šel Skomina v nastavljeni mu past. Jedva se je pojavil pri svoji teti, že so ga aretirali orožniki in bil je tako konsterminiran, da je brez nadaljnega priznala, da je umoril zakonca Pucelj. Priznal je tudi, da je sodeloval pri zločinu Josip Slapšak, da pa je bil on sam iniciator bestialnega zločina.

Po temeljitim zaslišanju so Skomino vklejenjave odvabili v začasni zapor v Petrinjah, tekom današnjega dne pa so ga prepeljali v sodne zapore v Novem mestu. Njegov verni pajdaš Josip Slapšak se še potepa in skriva po Hrvatski, toda zdi se, da ne bo ušel roki pravice in pričakovati je vsak hip, da ga aretirajo.

Od zločina je pretekle morda štiri ali pet dni in je vsekakor redek primer v zgodovini kriminalistike, da je orožnikom uspelo tako naglo izslediti morilca. Zato gre orožniški postaji v Mokronogu, zlasti pa njenemu odličnemu vodji Mirku Golobu vse priznanje.

Krvavi izgredi v Rumuniji

— Budimpešta, 9. decembra. Pri zadnjih nemirih v Velikem Varadinu je bilo ubitih 8 oseb in 70 težko ranjenih. Rumunska vlada je proglasila obsešno stanje.

— Bukarešta, 9. decembra. Na včerašnji seji je razpravljala rumunska zbornica o nemirih v Velikem Varadinu. Notranji minister Duca je izjavil, da so tozadevna madžarska poročila pretirana. Končno je govoril o madžarsko-rumunskih političnih odnošajih in izjavil, da Rumunska ne bo nikdar privolila v revizijo trianonske pogodbe.

VAŽEN IZUM ALI RACA?

— Beograd, 9. decembra. Današnja »Politika« objavlja senzacionalno vest, da je Beograđanin Asimu Hajdaroviću uspelo izumiti tako zvan peripetuum mobilis. »Politika« objavlja sliko izumitelja in njegovega aparata ter mnenja uglednih strokovnjakov, ki napovedujejo popoln preobrat na polju tehnik. Izumitelj je baje že prijavil svoj patent.

SENZACIONALNA ARETACIJA

— Beograd, 9. decembra. Danes je bil aretiran neki Mohamed Pašić, blaginjak oddelka državnih monopolov radi ponedrebe državnega denarja v znesku 300.000 Din. Aretacija je vzbudila v beograjskih krogih veliko pozornost.

SESTANEK NACIONALNEGA ODBORA

— Beograd, 9. decembra. V sporazumu s predsedstvom nacionalnega komiteja mednarodne trgovske zbornice je sklicana seja upravnega odbora našega nacionalnega komiteja za 21. t. m. Seji bo predsedoval predsednik nacionalnega komiteja dr. Voja Marinković.

NOV PRAVILNIK ZA PRODAJO ALKOHOLNIH PIJAC

— Beograd, 9. decembra. Notranji minister je v sporazumu s finančnim ministrom predpisal nove izpremembe in izpopolnitve pravilnika za gostilne, kavarne in ostale prodajalne alkoholnih pijac, ki stopijo v veljavo 23. t. m. Novi pravilnik bo danes objavljen v »Službenih Novinah«.

HUD MRAZ IN VIHARJI

— Berlin, 9. decembra. V zadnjih 24 urah je pritisnil v vzhodni Nemčiji in v vzhodni Evropi pri lepem vremenu tudi mraz, ki bo najbrž trajal deli časa.

— Newyork, 9. decembra. V zapadnem delu Zedinjenih držav divjajo silni sneženi viharji. 8 oseb je našlo v sneženem metezu smrt.

— Newyork, 9. decembra. V mestih zapadne Amerike in v Kanadi divjajo od včera dalje silni sneženi viharji, ki so zahtevali številne človeške žrtve.

Sprememba pravilnika za gostilne

Beograd, 8. decembra p. Jutri bodo objavljene spremembe in izpopolnitve pravilnika o gostilnah in sorodnih obratih. Pravilnik se v glavnem izpopolni v sledečem:

1) Med dovoljene igre, ki se smejo igrati v javnih gostilniskih, restavracijskih, kavarinških in hotelskih lokalih, spadajo običajne igre na karte, domino, šah, biljar in podobno.

2) V privatnih kuhinjah (penzijah) ni dovoljeno prodajanje alkoholnih pijac.

3) Kavarinške koncesije se smejo izdati samo v krajih, ki imajo nad 5000 prebivalcev. Izjemo tvorijo le uradno priznana zadržališča in letovišča, nadalje planinska zavetišča in kraji, kjer je sedež državnih oblastev.

4) Kavarinške koncesije niso potrebne za oficirske menaje in za društvene lokale, če služijo samo članom društva in če se vrši obratovanje v lastni režiji.

5) Pod zaprtimi lokali je razumeti vse one prostore, ki so namenjeni samo članom društva.

6) Za trgovine, bufeje, delikatese itd., ki se pečajo s prodajo alkoholnih pijac, veljajo glade odpiranja in zapiranja splošno veljavni predpisi o odpiranju in zapiranju trgovin.

7) V teku 6 mesecev, počenši od 9. decembra 1977, morajo upravno-policijske oblasti potom posebne komisije, ki jo tvorijo državni inženjer, zdravnik, upravni uradnik in predstavnik finančne kontrole, izvršiti razvrstitev vseh dosedanjih gostiln in sorodnih podjetij.

Društvo narodov

— Zeneva, 9. decembra. Svet Društva narodov je danes odobril poročila francoskega delegata Paul Boncourja glede naselstva grških beguncev in srbskega stabilizirane grških v znesku 6.5 milijona vftuntov. Nato se je bavil s vprašanjem bolgarskih beguncev in s prošnjo Bolgarije za posojilo pod avspicijami Društva narodov. V tel. točki obstajajo še neke težkoče, ki ovirajo ugodno rešitev bolgarske prošnje, ker zahteva finančni odbor Društva narodov, naj se bolgarska narodna banka izpremeni v privatno podjetje. Končnovallano odločitev glede bolgarskega posojila je odložena do prihodnjega zasedanja Sveta Društva narodov.

KOMUNISTIČNA AKCIJA NA KITAJSKEM

— Sangaj, 9. decembra. Kitajska naciionalistična agencija poroča, da se je vkrcalo v Vladivostoku 800 častnikov in 50.000 moških sovjetske vojske, ki potujejo v Kanton. Komunistični agitatorji so zapustili svoja skrišališča in organizirajo komunistično armado, ki bo imela svojo bazo na Kvantungu.

AMERIKA PROTI POPLAVAM

— Washington, 9. decembra. Ameriški prezident Coolidge je predložil ameriškega kongresu zakonski načrt, ki predvideva regulacijo reke Mississippi tako, da bodo poplave za vedno izključene. Stroški za regulacijska dela so proračunani na 296 milijonov dolarjev.

VIHAR V FRANCOSKI ZBORNICI

— Pariz, 9. decembra. Povodom debate o alžaskem proračunu je prišlo včeraj v francoski zbornici do burnih izgrediv. Komunisti so strahovito razsajali in razbijali po klopeti tako, da se seja sploh ni mogla nadaljevati. Ministrski predsednik Poincaré je v znak protesta zapustil zbornico.

Borzna poročila

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize: Berlin 13.545 — 13.575 (13.56), Curih 1094 — 1097 (1095.5), Dunaj 7.9925 (8.01), London 276.5 — 277.4 (277), Newyork 56.58 — 56.78 (56.58), 168.30 — 168.40 (—), Trs 306.375 — 308.375 (309.75, 307).

Effekti: Celiska 164, Ljubljanska kreditna 132, Kreditni zavod 160, Vevče 133, Ruše 275—290, Stavnica 56, Sešir 104.

Zini trs: Tendence nespremenljive. Zaključena sta bila dva vagona in sicer 1 vagon tramov, merkanitnih, 4.4, 4.5, 5.6, od 4—8 cm, co. vagona 290 in 1 v. tramov, merk., 6-7, 6-8, 7-9, od 5—9 cm, fco. vagon meja po 280.

Deželnj pridetki. Tendence čvrsta. Zaključeno je bilo 5 vagonov in sicer 4 vagoni pšenice in 1 vagon moke.

ZAGREBSKA BORZA.

Devize: London 276.8—277.4, Newyork 56.58 — 56.79, Milan 306.17 — 308.17, Curih 1094 — 1097, Amsterdam 22.97 — 23.03, Berlin 1354.3 — 1347.3, Dunaj 799.5 — 802.5, Praha 168—168.85.

Effekti: 7% invest. posa. 1921 85.75, 2½% Vojna škoda 406 — 407, Hipotekarna banka 57, Ljubljanska kreditna 132 — 135, Trboveljska 472.50 — 480, Vevče 132.50 — 136.

INOZEMSKJE BORZE.

Curih. Devize: London 25.2775, Newyork 517.72, Pariz 20.385, Milan 28.075, Berlin 123.57, Dunaj 73, Beograd 9.13, Praha 16.367.

Pravo ozadje dr. Marinkovičevega potovanja

Gre za večje inozemsko posojilo

— Beograd, 9. decembra. Beograjski krogi se živahno zanimajo za potovanje finančnega ministra v inozemstvo. Dočim se v političnih krogih naglašajo, da je to potovanje le priprava za njegov skorajšnji odstop, prevladuje v beograjskih gospodarskih krogih prepričanje, da je dr. Markovičovo potovanje v inozemstvo v zvezi z najetjem večjega inozemskega posojila. Vladni krogi te verzije niti ne potrjujejo, niti ne zanikajo. Smatra pa se za zelo verjetno, da se vlada poteguje za večje posojilo, da bi tako lahko pred svojim padcem pokazala vsaj en uspeh. Iz poučenih krogov se doznavajo, da je vlada res sprejela več ponudb inozemskih finančnih skupin, vendar pa je med pogoji določeno, da se posojila izplačajo v obrokih, deloma šele po izvršenih predvidenih investicijskih delih, deloma pa takoj, ko se prične z delom, za katero je posojilo namenjeno. Posojilo je določeno v prvi vrsti za zgradbo nekaterih železniških prog, za popravilo in razširjenje pristanišč in za zgradbo nujno potrebnih državnih poslopj. Ker proračun ne vsebuje za investicije nikakih postavk, a je zlasti popravilo naših luk na Jadransko nujno potrebno, je verjetno, da se bo vlada odločila za posojilo. S tem posojilom naj bi se gradila tudi Jadranska proga in železniška zveza Slovenije s Sušakom.

Demokrati za zboljšanje uprave Južni Srbiji

— Beograd, 9. decembra. Poslanci demokratske stranke iz Južne Srbije so imeli zadnje dni več konferenc, na katerih so razpravljali o upravnih razmerah v Južni Srbiji. Pred dnevi se je vršila tudi konferenca med njimi in demokratskimi ministri. Iz njihovih vrst se zatrijuje, da nameravajo tako v klubu kador v vladi energično zahtevati temeljito remedium. Pred vsem bodo zahtevali, da se izmenjajo vsi policijski organi, ki je proti njim največ pritožb. Njihova zahteva gre za tem, da se čim prej izmenja ves upravni aparat v Južni Srbiji in namesti v teh krajih kar največ strokovno izobraženih prečanskih uradnikov, ker vidijo v tem edino garancijo za zboljšanje sedanjih nevarnih razmer. Včeraj sta posetila predsednika vlade Veljo Vukičevića demokratska ministra dr. Kumanudi in dr. Šumenković. Kakor znano, sta bila oba izvoljena za poslanca v Južni Srbiji. Zatrjuje se, da sta g. Vukičeviću sporočila zahtevo demokratskih poslancev glede izboljšanja uprave v Južni Srbiji. Po konferenci je predsednik vlade pozval k sebi šefa javne varnosti Ziko Lazića in se z njim dolgo posvetoval.

Jugoslovensko-madžarske konvencije

— Beograd, 9. decembra. Začetkom oktobra se je v Beogradu sestala strokovna komisija, obstoječa iz delegatov jugoslovenske in madžarske vlade. Komisija ima nalogo, sestaviti konvencije, ki so v zvezi s trianonsko mirovno pogodbo. Doslej so bile sklenjene naslednje konvencije: O dolgovih in terjativah, o sirotinskih blaginjah, o depoljih, o pravni pomoči v civilnih pravnih, o pravni pomoči v kazenskih stvareh, o bolnicah in nalezljivih boleznih, o zavarovalnih družbah in o prenosu sedežev posameznih družb. Nerešene so ostale še tri važne konvencije, in sicer o vodnem režimu, o kanalu kralja Petra in o upokojenosti na ozemlju bivše Avstro-Ogrske, ki je pripadlo Jugoslaviji.

Atentatorji v Strumici aretirani

— Beograd, 9. decembra. Notranje ministrstvo je prejelo iz Strumice obvestilo, da je bilo doslej v zvezi z atentatom pri kavarni »Srpski kralj« aretiranih 18 oseb ter da so prišli tudi že vse tri namenovane. Podrobnosti preiskave drže oblasti še v strogi tajnosti, ker bodo sledile še nadalje aretacije. Zatrjuje se, da so prišle oblasti na sled široko razpredeni organizaciji, ki je skrivala bolgarske komite in jih vsestransko podpirala.

Kongres JPZ v Zagrebu

— Zagreb, 9. decembra. Danes dopoldne ob 10. je bil odprt v dvorani Sokola I. kongres jugoslovenske pevске zveze. Kongresa se udeležijo 30 delegatov. Slovensko pevsko zvezo zastopa g. Kržak. Kongres je otvoril bivši predsednik Hrvatskega Sabora dr. Vidaković z lepim nagovorom, v katerem je naglašal vlogo pesmi v življenju narodov, zlasti pri Slovanih. Za predsednika kongresa je bil nato izvoljen dr. Stevan Milčić, odvetnik iz Tuzle, za podpredsednika pa g. dr. Vidaković in Kržak. Kralju je bil poslan s kongresa brzopjavni pozdrav. Zvečer priredi Srpsko pevsko društvo v Zagrebu, ki proslavlja obnem 50-letnico svojega obstoja, pri glasbenem zavodu, koncert. Jutri bo kongres zaključen s svečanim banketom.

OBLETNICA PAŠIČEVE SMRTI

— Beograd, 9. decembra. Jutri se vrši v saborni cerkvi spominna svečanost ob priliki obletnice smrti Nikole Pašića, ki jo priredi glavni odbor radikalne stranke in sporazumu s Pašićevo rodbino.

POSETITE PRVI ZAGREBSKI BOŽIČNI ZBOR

kjer boste kupovali dobro in ceno po posebno ugodnih cenah na malo in veliko. — 50% popusta na vseh železnicah SHS. počeni od 12. decembra do vstevši 24. decembra 1927 opolnoči.

Legitimacije se dobio na gavnem kolo-
dvoru v Zagrebu, ter v
poslovalnici Putnika, Jelačičev trg šte. 6
za ceno Din 10'—

Nova splošna stavka vseh kinematografov

Ob novem letu ustavijo vsi kinematografi v državi obratovanje. dokler se jim ne znižajo previsoke davščine.

Protestna stavka kinematografov proti previsokemu obdavčenju, ki se je vršila nedavno po vsej državi, ni imela zaželjenega uspeha, čeprav so lastniki kinematografov trdili, da bo država na dan stavke izgubila na davkih nad 300.000 Din. Lastniki kinematografov sicer niso imeli namena s to stavko oškodovati državo, pač pa so hoteli manifestirati svojo solidarnost in namen nastopiti enotno za znižanje previsokih davkov bodisi z daljšim ukinitvijo obratovanja vseh kinematografov v državi.

Da bi se vprašanje znižanja previsokih davkov, ki znašajo nad 40% in ponekod tudi 50% od vseh dohodkov, čimprej rešilo, je imela Zveza lastnikov kinematografov v Zagrebu v torek in sredo sejo, na kateri se je razpravljalo o tej zadevi. Ob tej priliki je predsednik zveze Djoka Cvetković, iz Beograda naglašal, da preživljajo kinematografska podjetja že del časa težko krizo, ki javnosti ni znana v zadostni meri. Splošno se smatrajo ta podjetja kot zlati rudniki, kjer je treba samo s prekrizanimi rokami gledati, kako leti zlato na kup. Toda izmed šestih zagrebških kinematografov je n. pr. samo eden zaključil svoje poslovanje z aktivno letno bilanco. Vzrok so visoki davki, ki z režiserskimi stroški dosegajo naravnost ogromno vsoto tako, da je izguba neizogibna. Država je z ogromnimi davki naravnost onemogočila poslovanje kinematografov, ki so pravzaprav

industrijska podjetja, čeprav jih ne smatra kot taka. Na svojo poslednjo spomenico, ki so jo lastniki kinematografov izročili pred tremi meseci merodajnim činiteljem, niso dobili povoljnega odgovora in zato so kot prvi ukrep svojega protesta proglasili enodnevno stavko. Na sejah zveze lastnikov kinematografov se je sedaj razpravljalo o novih ukrepih za znižanje prevelikih davčnih remen.

Kakor poročajo, se je ob tej priliki razpravljalo predvsem o tozadevnih spomenici, ki bo odposlana finančnemu ministru. Med lastniki kinematografov obstoji soglasno mnenje, da je treba s 1. januarjem ustaviti sploh vsako obratovanje kinematografov po vsej državi, ako bodo ostale intervencije brez uspeha. S tem se strinjajo tudi filmska podjetja, ki bi onemogočila morebitne stavkoke, se ne ve, lastniki kinematografov pa izjavljajo, da bo trajala tako dolgo, dokler bodo v veljavi sedanji previsoki davki, pa naj bi potem trajala tudi več mesecev.

Vprašanje zatvoritve kinematografov se bo vršilo na seji izvršnega odbora zveze lastnikov kinematografov, ki se bo vršila 21. t. m. v Zagrebu, ko se bo končno veljavno sklenilo, da se 1. januarja 1. 1928 ustavi obratovanje v vseh kinematografih v državi.

Pisane zgodbe iz naših krajev

Zločin zverske matere. — Žalostna zgodba 17letne devojke. — Elegantna dama — tatica. — Velik požar v Dubrovniku. —

Iz Travnika poročajo, da so oblasti te dni odkrile v Livnu grozen zločin zverske matere, neke 21letne devojke Ande Križan. Ande se je l. 1925 seznanila z Bolgarom Cvetkom Kocovom. Med njima se je kmalu vnela ljubezen, ki ni ostala brez posledic. Dne 5. t. m. je Ande rodila živo dete, sad njene ljubezni z Bolgarom. Takoj po porodu je vzela sekuro in na kosce razsekala nesrečno dete. Nato ga je zavila v cunje, da bi ga zakopala med kamenje. Čudno naključje je pa hotelo, da jo je, ko je izstopila iz hiše, napadel velik pes. Lajal je in se zaganjal v njo. Ande se je spustila v beg in pri tem ji je padla leva ročica umorjenega dečka iz cule. Pes se je pri roki ustavil in lajal na vse pretege. Mimo je prišel 7letni Muhovom Hozo, ki se je v bližini igral. Videl je ves dogodek in o njem pripovedoval svojemu očetu. Oče je res našel na označenem kraju detetovo roko in je Ando naznanil oblastim. Zversko mater so orožniki kmalu našli in aretirali. Dete je med tem vrgla v potok Sedro. Pri zaslišanju je Ande priznala svoj grozni čin.

Prednočnim je vstopila v brivnico Mehe Jožica v Sarajevu 17letna služkinja Kristina Bradac. Bila je zelo razburjena in vsa objokana.

— Evo vam pisma, — je rekla Jažiću, — jaz pa odidem... — Brivcu se je zdelo sumljivo in ji je odgovoril: — Pa menda ne greš v smrt? — Da v smrt hočem, je dejala dekle. Ne morem več prenašati neznosnih muk. — Kakšna smrt, je odgovoril brivec ter vzel dekletu poslovilno pismo iz rok in ga vrge v peč. Medtem je prišel tudi poklicani stražnik, ki je razburjeno Kristino odvedel v zapor, da se pomiri. Tu je tudi izpovedala svojo žalostno zgodbo. — Hotela sem v smrt, — je pripove-

dovala, ker sem sila življenja. Imam otroka s tramvajskim konduktorjem Jozom Corkom, toda on se za otroka ne briga in noče o njem nič slišati. Dete je sedaj staro 4 mesece in sem ga dala v rejo neki židini, kateri moram mesečno plačevati 400 Din. Toliko pa ne zaslužim in to me žene v smrt. — Kristino so izročili policiji, ki jo je pridržala v zaporu.

Že nekaj mesecev se sarajevski trgovci pritožujejo, da obiskujejo trgovine tajstvene dame, ki kupujejo razno blago. Po odhodu pa trgovci zapazijo, da so z damami izginili tudi razni predmeti. Popis teh dam se je s prijavi popolnoma ujemal, zato je policija uvedla preiskavo, da elegantne tatice izsledijo. Pred dnevi sta se pojavili pri nekem trgovcu z delikatesami zopet dve dami in mu odnesli dve salami. Trgovci je eno damo spoznal in jo prijavil policiji. Ta je pa odločno tajila in ker trgovec ni imel prič, so jo izpustili. Na policijo so pa prihajale vedno nove ovadbe. Trgovci Vukić je prijavil, da je v njegovo trgovino prišla neka elegantna dama, ko njega ni bilo doma. Učenec ji je razkazoval rokavice in ko se je za trenutek okrenil, je dama pobasala nekaj moških kravati v žep. Popis dame, kakor ga je navedel deček, se je popolnoma ujemal s popisi vseh drugih oškodovancev. Sum da je tatica neka K. se je še povečal. V sredo je pa tatica imela smolo. Zasačili so jo pri tatvini in jo aretirali. Prišla je namreč v trgovino Džordža Jakšića in hotela kupiti moške dokolenice. Pomočnik je položil pred njo več vrst dokolenic in streljal med tem še durgim odjemalcem. Ko se je vrnil h gospi, ni bilo več dokolenic pa tudi ne gospe. Stekel je za tatico in jo dohitel pri parku. Pristopil je tudi policaj in našel pod površnikom elegantne dame

dokolenice in lepo zaveso, katero si je tatica ovila okoli telesa. Stražnik jo je odvedel v zapor.

V sredo ponoči je izbruhnil požar v skladiščih Dubrovačke plovidbe in tvornice barva »Dubravka«, ki se nahaja v bližini elektrarne v Gružu. Požar so opazili zelo pozno. Prvi je prihitel na pomoč advokat dr. Bjelovučić s svojimi delavci, ki so nosili iz prostorov, kjer še ni bilo ognja, različno blago. Prvo pomoč z brzgalnami so nudili mornarji na minonoscu »Kobac«. Obstojala je nevarnost, da bi se požar razširil na zgradbe, kjer so shranjene velike zaloge bencina in olja ter kemikalij. Še policije je zato odredil, da se izprazni pred vsem skladiščem, ki se drže električne centrale, kjer so shranjene velike zaloge bencina. S pomočjo advokata Bjelovučića in policije ter mornarjev in vojske se je končno posrečilo požar omejiti. Pri gasilni akciji je sodelovala tudi druga četa mornarjev pod poveljstvom komandanta pomorske vojne akademije Cvetkovića in ena četa pohote. Škoda se ceni na 3 milijone dinarjev. Tvornica barv »Dubrovka« je zavarovala za 300 tisoč, skladišča Dubrovačke plovidbe pa za 1 milijon dinarjev.

Gozdovski veliki tabor

Združenje slovenskih gozdovnikov je imelo v četrtek 8. decembra svoj veliki zbor. Vršil se je v dvoran Okrožnega urada v Ljubljani in so mu prisostvovali delegati vseh v Združenju včlanjenih rodov. Veliki zbor je z lepim gozdovniškim nagovorom otvoril njih starosta g. Vladimir Kravos (Beli Medved), ki je uvodoma pozdravil goste in sicer g. dr. Miša kot zastopnika državnega higijenskega zavoda, g. Cerkvenika kot zastopnika Saveza Trezvene Mladeži, zastopnika »Svete vojske« g. Lindiča, zastopnika in starišev članov. V svojem nagovoru je gozdovniški starosta podal celotno sliko enoletnega delovanja mlade gozdovniške organizacije in dal posebno poudarka, s kakimi težkočami se imajo gozdovniki boriti. Doslej so ta v vsakem oziru prepotrebni pokret podprli samo ljubljanski magistrat in drž. higijenski zavod v Ljubljani z večjim zneskom, z manjšimi zneski so pokret podprli tudi ljubljanski trgovci, katerim se zahvaljuje. Velike težkoče dela gozdovnikom povzročajo pomanjkanje lokala. Ljubljanskim gozdovnikom je prišlo na pomoč ravnatelj Akademike kolegijski g. prof. Jeran, ki jim je dal začasno na razpolago jedilnico. Starosta navaja dalje med drugim tudi to, da beležijo gozdovniki letos veliki napredek s tem, da so izdali lastno glasilo »Ogenj«. Poročilo staroste je bilo sprejeto z odobravanjem.

Tajnik g. Premrou (Beli Srnjak) poda prav čedno in v gozdovniškem duhu spisano tajniško poročilo, med katerim prebere pozdrave angleških gozdovnikov, ustanovitelja pokreta znanega prirodopisca Ernesta T. Setona, čeških gozdovnikov, dr. Mikiča kot zastopnika centrale Saveza trezvene mladeži in starišev g. Ivana Hitra. Tajniško poročilo sprejmejo gozdovniki z gozdovniškim »show« na znanje. Sledijo nato poročila ostalih funkcijonarjev, na kar se voli nova uprava in tehnično vodstvo. Za starosta je že v tretji soglasno izvoljen Beli Medved in za podstarosta g. Ludvik Meglič (Planinski Orel). Za vrhovnega tehničnega načelnika je izvoljen g. Danilo Vahtar (Hitri Jelen) iz Maribora. Po volitvah so se reševala druga gozdovniška vprašanja.

Zelo zanimiva je bila debata, da li naj se med gozdovniške igre dovoli tudi boksanje in nogomet ali naj ti dve igri ostane še v prepovedi. K zanimivi debati je podal svoje strokovnjaško zdravniško mnenje tudi navzoči zdravnik g. dr. Miša, na kar sta se ti dve igri iz gozdovniških iger odstranili. Veliki zbor je odposlal pozdrave župi skautov v Ljubljani, ustanovitelju pokreta Ernestu T. Setonu in češkimi gozdovnikom. Pri zaključku zbora se je starosta prav lepo zahvalil ljubljanskim dnevnikom, ki razno »Slovenca« sledijo koristni pokret in radi objavljajo

društvena poročila. Veliki zbor je napravil na vse navzose kar najlepši utis. Gozdovniki so sedeli sredi dvorane v krogu, medtem ko so gostje imeli svoje seje ob straneh. Pred otvoritvijo zbora je zborila mogočna gozdovniška himna »Dviga plamen« ob spremljevanju gosli. Po zboru so zapeli gozdovniki par ljubkih njihovih pesmic, med njimi »Wigwam stoji v indijansko« »Kumbe kwac. Mi, ki smo bili zraven in smo se navžili lepe gozdovniške romantike, se veselimo tega zdravega pokreta in želimo našim mladim gozdovnikom v tem letu še večjega in lepšega uspeha.

Prosveta

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani.

DRAMA.
Začetek ob 20. zvečer.
Petek, 9. decembra. Zaprt.
Sobota, 10. decembra. »Boliš gospod«. Premijerski abonma.
Nedelja, 11. decembra ob 15. uri popoldne. »Snežulčica in škrtac«. Izven. Ob 20. uri zvečer »Hamlet«. Ljudska predstava pri znanih cenah. Izven.
Ponedeljek, 12. decembra. Zaprt.
Torek, 13. decembra. »Medea«. Red A.
Sreda, 14. decembra. »Boliš gospod«. Red D.

OPERA.
Začetek ob pol 20. zvečer.

Petek, 9. decembra. Zaprt.
Sobota, 10. decembra. »Tosca«. Red D.
Nedelja, 11. decembra ob 15. uri popoldne. »Faust«. Ljudska predstava pri znanih cenah. Gostovanje gg. Stotter in Zec.
Ponedeljek, 12. decembra. Zaprt.
Torek, 13. decembra. »Cavalleria rusticana«. — »Glumaci«. Gostovanje gg. Fanette Hermsdorf - Billinove Red B.
Sreda, 14. decembra. Zaprt.

Šentjakovski gledališki oder

V soboto, 10. decembra: »Igra v gradu«.
V nedeljo, 11. decembra: »Igra v gradu«. Gostovanje v Sokolskem domu na Viču.

Ljubljanska opera

Gostovanje g. Nikole Zeca z Dunaja.
Nesrečna »Fausta« je zadelo usoda še nesrečnejše »Madame Butterfly«: Pentago za gosti in debitanti ter z domačimi pevci, da se nam prisikusi za več let. Čemu je bilo po sijajnem vzornem Efektu g. Jos. Krizala končati se g. Zeca? Ekonomične bi bilo, da ponovi Krizala, a da nastopi g. Zec v drugi partiji. G. Zec je pred leti zapev Meffista idealno ter se je odlikoval kot igralec. Spomin na njegovo imenitno kreacijo je privabil sinoči tolkovo poslušalcev, da je bilo gledališče prav dobro zasedeno.
Toda g. Zec je nas in pač vsa publiko temjito razočaral. Sinoči Zec ni bil nekdanji Meffisto; ali je bil totalno prelahen in nerazpoložen ali pa zdaj vedno polje tako, ne vem. Vem pa, da sta ga posekala Krizal in Rumpel. G. Zec ima bas impozantnih niz in velike sile, a v višinah se je sinoči boril ter bil celo včasih nečist, v igri pa je bil prav komoden ali pa strujen. Bržčas je imel nesrečen večer, kakršne ima vsak umetnik. Veselilo bi nas ponovno slišati nekdanjega pravega Zeca v drugi partiji.
Odč. Majdičeva kot Margareta se lepo razvila in pridobiva na samozavesti. Pela je prav inteligentno, mestoma iskreno čustveno; tudi v igri je svobodnejša. Vnemer se pušča mimiko in skriva očl, zroč neprestano v tla. V tem oziru je podobna g. Banovcu, ki ima sicer prav srecen večer ter je krasno pel, le svojih očl menda nikoli ne pokaže. V izrazni mimiki in izraznem pogledu pa je velika moč vsakega človeka, zlasti pa igralca!
Zmagovit pevec je bil g. Holodkov kot Valentin in je žel zopet priznanje.

Fr. G.

Dramska premjera. V soboto 10. t. m. se vrši v ljubljanski dramli premjera Hasencleverjeve komedije v 8 slikah »Boliš gospod«. Ta komedija se odlikuje prav posebno po svoji aparnosti sloga in celotnega zamisleka. Glavno vlogo igra g. Rogoz. Poleg njega nastopijo gg. Mira Danilova, Vida, Medvedova in Juvanov ter g. Lipah, Sancin, Gregorin in Jerman. Predstava se poslužuje tudi radionaprave, katero je prav nalašč za to priliko iz posebne naklonjenosti stavila na razpolago ugledna ljubljanska tiskarica Bar. Načrte za popolnoma novo inscenacijo je izvršil profesor g. Vavpotič, delo samo

pa molster g. Skrušny. Režija te nove komedije, ki si je osvojila vse odre, je v rokah profesorja g. Sesta.

Tenorist Mirko Jelačin je po uspešnem gostovanju kot Alfred v »Traviati« angažiran kot prvi lirski tenor na združenem gledališču Biel-Solothurn-Lausanne v Švic.

Druga repiza Molnarjeve izborne komedije se bo vršila v soboto, 10. decembra na Šentjakovskem gledališkem oderu. Igra je pri premijeri in repizi posetnikom izborna ugalala. Kdor se hoče res pošteno nasmajati, naj poseti predstavo. Šentjakovski gledališki oder gostuje z isto komedijo v nedeljo, 11. decembra na sokolskem oderu na Viču.

Gostovanje dveh odličnih pevcev pri nedeljski popoldanski predstavi »Fausta«. G. Kata Staller - Stotter, ki si je pri poslednjem gostovanju v vlogi Margarete (Faust) pridobila vse simpatije naše gledališke publike, je sprejela ponudbo gledališke uprave, da svoje gostovanje ponovi. Nastopila bo drugič v nedeljo 11. t. m. Z njo vdr nastopi odlični basist, član dunajske opere, g. Nikola Zec, ki je gostoval v vlogi Fausta pri četrtkovni večerni predstavi. Gledališka uprava hoče združiti obe gostovanji, da nudi priliko svojim rednim nedeljskim obiskovalcem, da slišijo to znamenito delo v tako odlični zasedbi. Predstava je ljudska pri znanih cenah brez oblačnega davka.

Mladinska predstava v ljubljanski dramli. V nedeljo popoldne ob 15. se vrši zopet po daljšem presledku zopet znana in priljubljena mladinska igra »Snežulčica in škrtac« v režiji profesorja g. Sesta. To bo zopet dan za naše malčke. Starši, ne zamudite prilike in nudite jim par trenutkov pravega užitka in veselja.

Damske plaščke

najmodernejša, s kožuvinno od Din 350.— do 900.—, otroške plaščke od 2 let starosti naprej v vseh velikostih od Din 13.— dalje. F. in I. GORIČAR, Sv. Petra cesta 29. Oglejte si razstavo v izložbi!

Beležnica

KOLENDAR.
Danes: Petek, 9. decembra 1927; katoličani: Judita; pravoslavni: 26. novembra, Alimpije.
Jutri: Sobota, 10. decembra 1927; katoličani: Melhid; pravoslavni 27. novembra, Jakov.
DANASJNE PRIREDITVE.
Kino Matice: »Grešna hiša v Alžiru«.
Kino Dvor: »Zadnji valček«.
DEŽURNE LEKARNE.
Danes: Sušnik, Marjinič; Kuralt, Gosposvetska cesta.
Jutri: Ramor, Miklošičeva cesta; Trnkoczy, Mestni trg.

— Iz sekcije Z. N. S. (Službeno). Po nalogu Z. N. S. pozivljamo vse gg. sodnike, da vpsoljejo na naslov sekcije v svrhu izdaje novih izkaznic za l. 1928 pristojbino A Din 10.— in to najkasneje do 15. t. m. Sekcija ima v zalogi nove, zelo okusno izdelane srebrne znake po ceni Din 25.—; naročajo jih! Tajnik.

Živela solidarnost!

Neki beograjski list poroča po informacijah iz Ljubljane, da prično na praznik 8. t. m. vsi rudarji širom naše mile domovine štrajkati, če ne pride do sporazuma med prometnim ministrom in lastniki premogovnikov. Če bi prišlo do stavek samo v Trbovljah, meni beograjski list, bi ostalo brez dela kar 15 tisoč rudarjev. Ta informacija je se dala v adventu, ko je prepovedano plešati, za silo še prebraviti, nepravljati je pa druga, po kateri naj bi prišlo do splošne rudarske stavek zato, ker prometno ministrstvo zahteva, naj lastniki premogovnikov dobavljajo premog iz pod minimalne cene, ki je bila določena na zadnji licitaciji koncem novembra.

To se pravi, da je nastalo med rudarji »proštno« gibanje in da gredo delavci naenkrat po kostanj in žerjavica za delodajalce. V zgodovini delavskega pokreta bi bil to edini primer popolne solidarnosti na obe strani in zato bi tak štrajk še blagorokojni Karl Marx z veseljem pozdravil. V slovi je moč in v solidarnosti menda takisto.

Jean de la Hyre:

80

500

— A Sansino. Masars in Alequiere? Kje je Leticija? Ali o nji niso nič govorili?

— Ne, o nji niso govorili. Inženjerji so na nabiž ubiti ali pa so se skrili kje v rudnikih. Doživeli smo popoln poraz. Povodenj je uničila dve tretjini rudnikov, mnogo moških in žensk je našlo pod razvalinami smrt. Faultonovi črni so pobili vse, kdor je skušal priti iz rudnika. Zvedel sem vse to, ker so poveljniki poročali po telefonografu v Pariz. Vojska se je vrnila z aeroplani v Marseillo. Mislili so, da je Faulton ubit. To jih ni očividno posebno vznemirjalo, ker Faulton niso zaupali. Čim so odšli iz kabineta, sem se onesvestil. Šele nedavno sem se zdrnil iz omedlevice in čutil, da se bliža smrt. Naenkrat sem zaslišal, da me nekdo kliče. Bil sem tako slab, da se nisem mogel odzvati.

— Slišal sem tvoje stokanie.

— In si me rešil. Hvala. Daj mi še požirek.

D'Albaniac mu je pomolil stekleničko in ranjenec je hlastno pil.

— Ah Kako dobro de. Čutim, kako se mi vrača življenje. A ti? Se ti je načrt posrečil? Govori! Kje je Lidija?

D'Albaniac je zadržal. Pozabil je na generala Enona, na Pariz in na Leticijo. Njegovo razburjenje je bilo tako veliko, da je Fortclus vzkliknil:

— Kaj ti je? Neuspeh? Ali je Lidija ubita?

— Ne, načrt se je posrečil! — je odgovoril d'Albaniac.

Napel je vse sile in pripomnil:

— Toda Lidija je ostala v ujetništvu.

Fortclus je kar poskočil od prese-

nečenja.

— Kako? Povei hitro!

Kratko je d'Albaniac povedal o vsem, kar se je zgodilo na terasi glavne policije.

Fortclus je po kratkem razmišljanju izjavil:

— Prav si storil, Jean. Upam, da je ne ubijelo. Ljubim jo bolj kakor sem mislil. Če je niso ubili, bo moja, na naj se vest svet proti. Sicer je na general itak v tvojih rokah. Srečnejši sem od tebe, kajti Leticija...

Umolknil je.

— Ali veš kaj o nji? — je vzkliknil d'Albaniac in ga prijel za roko.

— Ne, ničesar ne vem. Sovražniki o nji niso govorili.

— Dokler ne zagledam njenega trupla...

— Nikar ne obupaj, Jean!

— Da. Toda ne govoriva o tem. Mi-siliva na svojo dolžnost.

Vstal je in se premagal.

— Upam, da sva tu na varnem.

Lahko se počivata in pripraviva na delo, ki naju čaka. Generala Enona spustimo v kabinet, potem pa poskusim dobiti zvezo z Jouvelom. Ko bo to opravljeno, pojdem spat. Nato začneva z Goffiim iskati Leticijo. S klorisom v roki preiščem vse rove, ki jih ni razdejala poplava. Giro pa ostane pri tebi in generalu Enonu.

— Dobro. A Neznane in njegovi tovariši? In Kelios, kaj je z njim?

— Jouvel je vedel samo to, da so beneški zaliv osušili in trdnjavo sv. Jurija razdejali.

— Mislim, da bi s tvojim aeroplanom lahko poletela v Benetke.

— Da. toda počakajva do jutri. Jutri boš zdrav, jaz pa bom vedel, kaj je z Leticijo.

— Dobro. Predno pa spustite generala Enona v kabinet, mi obveži rano.

— Takoj ti jo izperem in obrijem del glave. V sosednji sobi sem videl avtomatično brilev.

— Prav.

D'Albaniac je obril Fortclusa in mu

izpral rano. Potem je stopil k lini, odvezal vrve, se ozrl gori in zaklical:

— Giro Goffi, ali slišiš?

— Slišiva! — se je začul odgovor.

— Potegnita vrvi gori in dvignita lestvo, ki jo pritrđim k spodnjemu koncu Zgornji konec lestve pritrđita k aeroplanu, spodnjega bom pa držal tu. Spustita se obenem z generalom. Pazita, spuščati se je nevarno. General bi utegnil skočiti doli in se ubiti.

— Bodite brez skrbi, — je odgovoril Goffi.

Čez deset minut je d'Albaniac zagledal Goffija, ki se je spuščal z generalom Enonom po žični lestvi v kabinet. Giro mu je previdno sledil.

Kmalu so stali vsi trije sredi Fulgramovega kabineta. Ujetniku so razvezali roke in ga posadili v nasloni.

— General, — je dejal d'Albaniac osorno, — čast mi je sporočiti vam, da ste naš ujetnik, moi in mojega prijatelja Fortclusa. Vaše življenje bo v nevarnosti samo če poskusite pobegniti. Naibž ste uganili, da vemo, kako visoko vas ceni vlada Evropske konfederacije. Obdržimo vas kot talca bivših ljudi.

General se je poklonil, toda ironičnega smehljaja ni bilo več na njegovem obrazu. Pogled, s katerim je ošinil d'Albaniaca in Fortclusa, je pričal o

strašni mržnji. Opazila sta ta pogled in ga razumela kot svarilo.

V.

Keliosov smehljaj.

Če bi mogla d'Albaniac in Fortclus zapustiti Srednje Alpe in poleteti z aeroplanom nad beneški zaliv, bi bila zelo presenečena. Videla bi namreč, da d trdnjavi, kjer sta zapustila Neznanca in svoje tovariše, ni duha ne sluha.

Starodavne Benetke so še vedno stale nad zalivom, po katerem so pluli ribiške ladje. Toda zaliv je bil nedavno osušen in trdnjava sv. Jurija razdejana.

Kaj se je zgodilo pozneje?

Ko je bila trdnjava razdejana in ko je vrhovni poveljnik general Morté mislil, da so našli vsi bivši ljudje pod razvalinami smrt, je zapovedal podreči ogromne nasipe in voda je zopet napolnila zaliv.

Trdnjave sv. Jurija ni bilo več. Italijanski in francoski vojski so pregledali razvaline in prišli do prepričanja, da se nihče ni mogel rešiti. Voda je prodrla v vse razpoke med razvalinami in tako je bilo uničeno zadnje zavetišče bivših ljudi. Toda general Morté je bil previden in uvidel med. Pomislil je, da bi mogli bivši ljudje izkoptati pod zalivom rov in se rešiti.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 9. decembra 1927.

— **Letalska Mala antanta.** V Bukarešti so že pred dvema tednoma sprožili vprašanje ustanovitve letalske Male antante. Te dni se je pa vršila konferenca zastopnikov rumunskega, češkoslovaškega, poljskega in jugoslovenskega letalstva, na kateri je rumunski delegat obširno poročal o moralnem in gospodarskem pomenu letalske Male antante. Letalska mala antanta bi vzdrževala redni zračni promet med Prago, Beogradom in Bukarešto. Tako bi imela vsa mesta Male antante zagotovljeno najhitrejšo zvezo. Zračni promet bi bil posebno važen za tisk, ker bi prispele novice iz ene prestolice v drugo. Še isti dan. Zdaj prihajajo n. pr. novice iz Bukarešte v Prago šele čez tri dni. Zračni promet med prestolicami držav Male antante bi bil pa važen tudi za prenos pism in poštne pakete. Rumunski zastopniki so razpravljali tudi o poljsko - rumunski letalski antanti, čije zračni promet bi bil priključen prometu Male antante. Zastopniki drugih držav so pristali na izvajanje rumunskega delegata in tako je bilo sklenjeno sklicati v januarju v Bukarešto konferenco oficijelnih zastopnikov letalstva vseh štirih držav. Na tej konferenci bo letalska antanta med Češkoslovaško, Jugoslavijo, Poljsko in Rumunijo oficijelno potrjena. Redni zračni promet med državami Male antante se prične prihodnjio pomlad.

— **Iz sodne službe.** Za tajnika upravnega sodišča v Sarajevu je imenovan dr. Anton Kržišnik.

— **Dobave premoga železnicam.** Te dni so se vršila pogajanja med prometnim ministrom in zastopniki prenosovnikov o dobavi premoga za železnice. Sklenjeno je bilo, da bodo železnice v bodoče sprejele premog po njegovi kalorični vrednosti.

— **Nove vozne olajšave za posetnike Primorja.** Z novo potniško tarifo, ki stopi v veljavo 1. januarja, dobe posetniki našega Primorja pravico do četrtninske vožnje. Po novi tarifi so znatno znižane tudi normalne cene in zato je železnica uprava ponovno znižala vožnjo posetnikom naših kopališč in letovišč.

— **Stroga prepoved krošnjarstva.** Na intervencijo trgovskega ministra je notranje ministrstvo ponovno naročilo policijskim oblastem, naj z vsemi zakonitimi sredstvi nastopijo proti krošnjarstvu tujih državljanov in tudi proti domačim krošnjarjem, razun onih, ki krošnjarijo s predmeti, naštetimi v čl. 24. zakona o trgovini.

— **Vpostavljen promet.** Sreski poglavar v Kamniku razglasa, da je promet na deželni cesti Kamnik - Črna proti Gornjem graču zopet za silo odprt.

— **10.000 rabljenih poštih znamk** je ponovno zbrala in poklonila Jugoslovenski Matici gospa Franja Žuljanova, soproga lesnega trgovca v Cerknici. Iskrena hvala!

— **Za brate onstran granic** je zavedna družba v Šmarju pri Jelšah zbrala in poklonila Jugoslovenski Matici zbirko Din 85.50. Iskrena hvala!

— **Občni državljanski zakonik v slovenski izdaji.** Za božič izda knjigarna Tiskovne zadruge v Ljubljani slovenski prevod Občnega državlanskega zakonika, ki že od l. 1811 ureja skoraj vsa civilnopravna razmerja na našem ozemlju. Pred 75 leti je bil prvič pripravljen v slovensčino, toda ta prevod je že davno zastarel in tudi razprodan. Nov prevod sta oskrbela dvorana svetnika F. Regally in B. Bežek. Prevoden je v lahko umiljivi slovensčini z udomačnimi pravnimi izrazi. V zakoniku so vsebovane seveda tudi tridelne novele k. O. D. Z., ki so izšle pred svetovno vojno, vendar tako da je razlika med novelarnimi besedilom takoj vidna. Po posameznih paragrafi so navedene tudi nekatere starelše, še veljavne in novejšie določbe, ki so zakonodajale, ki so dejanski izpremenile občni državljanski zakonik. Zakoniku bo pridejano obširno stvarno kazalo. Ker za najmanj deset let ni še pričakovati izdatenja našega civilnega prava, bo ta izdaja gotovo za dolgo vrsto let prepotrebna za naše pravnike in upravnike, pa tudi za mladi pravniški naraščaj naše univerze. Ne le slovenski pravnik, marveč tudi vsi naši župni, občinski in drugi uradi, denarni zavodi, večja trgovska in industrijska podjetja te izdaje ne bodo mogli pogrešati. Občni državljanski zakonik bo izšel v lepi pritočni izdaji (ali Manz), vezan v platno. Veljal bo Din 150. Kdor ga naroči do 15. decembra ga dobi za Din 130, s poštino vred za Din 135. Naročila sprejema Knjigarna Tiskovne zadruge v Ljubljani in njena podružnica v Mariboru. 955-n

— **Stenograf.** Glasnik hrv. sten. društva u Zagrebu God. XXV. Br. 1. Po večletnem prestanku je začelo hrv. sten. društvo v Zagrebu zopet izdajati svoje glasilo. To je edini strokovni list v Jugoslaviji in se priložna vsem, ki se zanimajo za razvoj in napredek stenografije sploh. Izhajal bo 10 krat na leto in prinašal hrv., slov. in srbske članke in stenogram. Urednik mu je Slovenec prof. M. Vamberger, znan strokovnjak in izborni poznavalec raznih sten. sistemov. Naročnino letnih 30 Din prejema društveni blaginjski prof. Ivo Dutković, Primorska ul. 11 v Zagrebu.

— **Izgon tujev.** Zadnje čase so začele oblasti kar po vrsti izganjati tuje na glede na narodnost in državno pripadnost. Tako je bilo te dni v Bački izgnanih več sto avstrijskih, madžarskih in češkoslovaških državljanov, ker niso imeli predpisane dovoljenja za bivanje in zaposlitev v naši državi. Po nalogu notranjega ministrstva so namreč začele oblasti strogo kontrolirati dovoljenja za bivanje in prišla tako na sled marsikomur, ki se je doslej skrival pred kontrolo.

— **Neurje v Bački in Banatu.** V Bački in Banatu je zadnje dni raznela strahovitno neurje. Orkanski vihar je odkrival strehe,

rušil brzojavne droge in ruval drevesa ter jih nosil po zraku. Kogar je neurje zalotilo na prostem, je bil v smrtni nevarnosti. Več ljudi je bilo smrtnonevarno ranjenih. Neurje je povzročilo ogromno škodo na nasadih, po mestih pa so si morali hišni posestniki na hitro roko nabaviti opeko, da so lahko pokrili strehe, ker je večerj začel na debelo padati sneg.

— **Gostovanje osijskega pevskega društva v Beogradu.** Poglobitev stikov med prečanskimi in srbijanskimi kraji je pripisovati gostovanju pevskih društev. Pesem seže mnogo globlje, kakor pa pisana in živa beseda. Zlasti v zadnjih letih je opažati, da so gostovanja naših pevskih društev iz enega dela države v drugem postala običajna. Tako gostuje danes v Beogradu osijsko pevsko društvo »Kuhač«, ki priredi v beograjskem gledališču koncert. Osijskani so bili v Beogradu navdušeno sprejeti. Sredi aprila 1928 priredi tudi ljubljanska opera turnejo po Banatu in Bački ter bo gostovala tudi v Beogradu.

— **Pozor!** Društvo ljudska samopomoč se po celi Sloveniji lepo razvija, ima že eminentno število članov. Vsi stanovi in sloji dobro premitujejo hitre in mesece z dopisi in naznanjajo svoj pristop. Dobro situirani, bogati posestniki (ce), uradniki (ce), trgovci (ke), učitelji (ce), upokojenci (ke), ki se izgovarjajo, češ meni ni treba te ljudske samopomoči. Vsem tem pa odgovarja društvo Ljudska samopomoč — da oni lahko dobro sročijo in velikodušno naklonijo in podarijo to podporo 10 ali 16 tisoč dinarjev kakemu potrebnemu društvu, učiteljskemu konviktu, dijaški kuhinji, sirotišnici ali zavodu slepih. To bo čin človekoljubja. Saj v polici v izjavi lahko takoj napiše svojo voljo — komu se naj podpora izplača ali nakloni. Za one v starosti od 50 do 80 let je sprejem samo še do 31. t. m. Priglasit z dopisnico. Naslov: Ljudska samopomoč v Ljubljani, Rožnik 29 — ali: Maribor, Aleksandrova cesta št. 45-11.

— **Naraščanje samomorov.** V zadnjem času so se začeli skoraj povsod strahovito širiti samomorji. Statistika dokazuje, da je le v najredkejših slučajih kriva nesrečna ljubezen, ki se jo sicer navadno smatra za glavni vzrok samomorov. Večina samomorov gre na račun naraščajoče beda, ki je na zimo še bolj občutna. Naraščanje brezposelnosti, odpoved stanovanj in splošna socialna beda prihajajo vedno bolj do veljave. Zlasti v mestih ne mine skoraj dan, da ne bi bil izvršen vsaj en samomor. Naša »moderna« doba se peča z vsemi mogočimi problemi, a tam, kjer bi bilo najpotrebnejše, ni hde zastavi lopate. Naraščanje samomorov je vsekakor tudi znak naše dobe in država se bo morala prej ali slej zanimali tudi za ta socialni problem.

— **Društvo Slovencev na Sušaku.** Na Sušaku živijo Slovenci so osnovali svoje dobrodelno društvo pod imenom »Simon Gregorčič«. Društvo pa ima poleg svojega humanitarnega značaja predvsem tudi namen pospeševati medsebojno spoznavanje vseh delov naroda.

— **Nemški filmski igralci v Dubrovniku.** Pod vodstvom režiserja Wagnerja je prispele v Dubrovnik več filmskih igralcev filmskega podjetja »Noah«. V Dubrovniku in v okolici posnemajo več scen za nek večji film. Radi neugodnega vremena se je delo nekoliko zavleklo. Nemci nameravajo izdelati tudi film naše dalmatinske rivijere.

— **Tihotapci ubili obmejnega stražnika.** V nekem gozdu v bližini Dojine Lendave v Prekmurju je finančni stražnik Anton Jug zalotil večjo skupino tihotapev. Ko jih je hotel ustaviti, so ga tihotapci napadli in ubili. Preiskava je ugotovila, da ima umor na vesti neki Stefan Horvat, ki je bil te dni aretiran in izročen sodišču.

— **Nove podmornice naše vojne mornarice.** Te dni je oddelke naše mornarice prevel v Angliji zgrajeni novi podmornici. Angleški listi v poročilih zelo pohvalno omenjajo sposobnost naših mornarjev, ki so po 8 urnem vežbanju prevel podmornice in se kretajo na njih kakor doma. Podmornice zapuste konec tega meseca angleško brodogradnjo. Da bodo začetkom januarja v Boki Kotorski.

— **S sinom v naročju v Savo.** V tork so smo poročali, da so pripeljali v bolnico 36-letnega delavca Petra Luštreka, uslužbenega pri tvrdki Zakotnik v Šiški, ki se je zastrupil z izolom. V bolnici so Luštreku kmalu izpraznili želodec tako da se je v sredo že lahko vrnil domov. Toda nesreča nikoli ne pride sama. Dočim je ležal Luštrek v bolnici je njegova žena brez sledu izgnila od doma. Luštrek, ki je sprva menil, da je odšla k roditeljem, je zvedel, da je ni tam, prispela pa tudi ni k svoji sestri Mariji. Ker sta si bila zakonca zadnje čase precej v laheh, se je mož bal, da je žena izvršila samomor. Ta bojažen se je še povečala čim je zvedel, da so ženo srečali pasantje ob Ljubljani, ko se je sprehajala z otrokom Peterčkom vsa potra po bregu. Nikomur ni ničesar odgovorila in kasneje je brez sledu izgnila. Skoraj gotovo je, da je šla mlada žena z otrokom vred v smrt, da konča v Ljubljani svoje nesrečno življenje.

Iz Ljubljane

— **Iz Ruski odbor priredi v soboto, 10. decembra, v prostorih hotela »Tivolie« ruski večer s koncertom.** Začetek ob pol 9. zvečer. Vstopnice se dobijo pri vходу.

— **Iz Dram. sekcija »Edinosti«** vabi vse svoje člane na občni zbor v nedeljo dne 11. t. m. ob 9.30 v društvenih lokalih. Po obnem zboru bo razdeljevan vlog. Odbor.

— **Iz Tatvine.** Zidariu Alojziju Belezanu je bil iz barake Ivana Ogrina na Dunajski cesti ukraden par čevljev v vrednosti 150 Dinarjev. V sredo jutraj je neznan in spreten izmislil izpred trgovine Kusner na Starem trgu izmaknil lepo novo suknjo v vrednosti 800 Din. Tatvina je bila izvršena pri belem dnevu. — V vestibulu Kina Matice je bila slugi Antonu Burniku s koleca ukradena karbidna svetilka, vredna 100 dinarjev.

— **Iz Golemca Christoforova zavoda, Ljubljana.** Je dovoljena zračna vožnja z dijaškimi mesečnimi kartami.

— **Iz Sokolskega društva Šiška** sporoča svojemu članstvu, da se z redno telovadbo po par mesečnem presledku zopet prične. Dosedanja telovadnica nam je bila odpovedana in tako smo zopet primorani uživati gostoljubje šolske telovadnice, žal samo dvakrat na teden in v nedeljo dopoldne. Jasno je, da je to za telovadeče oddelke veliko premalo. Upamo pa, da bodo merodajni faktorji uvideli potrebo naše ponovne intervencije in nam dovolili uporabo šolske telovadnice pod ugodnejšimi pogoji. Začasni urni red telovadbe je sledeči: Člani v sredo od 19. do 21. ure, moški naraščaj v soboto od 19. do 21. ure (moški naraščaj ima v soboto 10. t. m. prvo redno telovadno uro in vpisovanje) v nedeljo 11. t. m. pa je vpisovanje moške in ženske dece v starosti od 7. do 14. leta. Pozivamo tem potom cenjene roditelje, da pošljejo svojo dečo v sokolsko telovadnico, kjer bodo pod večim in strogim vodstvom deležni telesne in duševne vzgoje. Podrobnejše informacije se dobe v nedeljo 11. t. m. v šolski telovadnici od 10. ure dop. dalje. — Zdravo! 956-n

— **Iz Smola in sreča tatu.** Na Kodeljevem stanujoči hlapec Ivan Cankar je včeraj opazil, da mu je iz sobe izginilo nekaj obleke in par čevljev, istočasno pa je bilo ukraden tudi tam stanujočemu mesarju Ivanu Bučarju nekaj perila in obleke v vrednosti 300 Din. Cankar je o tatvini obvestil Bučarja. Ta je od otrok iz sosedščine zvedel, da se je potikal okoli Kodeljevega neki sumljiv mladenič v starosti od 20 do 25 let. Ubral jo je proti Ljudski kuhinji, instinktivno sledeč, da bi znal tam naštetiti na tatu. In res! Jedva je vstopil v kuhinjo, je šinil iz nje sumljiv neznanec in Bučar jo je ubral za njim. Videč, da ga zasleduje, je pričel neznanec bežati na vso moč, toda Bučar ga je dohitel in mu po kratkem prekanju odvzel nekaj obleke, ki jo je imel skrito pod jopičem. Dočim je Bučar ogledoval svojo lastnino, je neznanec izkoristil priliko in jo bliskoma popihal. Izginil je v smeri proti Vodmatu. Sedaj išče podjetnega tatu policija.

— **Iz Pozor pred potepuhi!** Po mestu in v okolici se zadnje čase klati več potepuhov in delamrznih elementov, ki samo iščejo prilika, da kaj ukradejo. Tako se je včeraj po Vodmatu potepal neki razcapan mladenič, močne postave in se neslišno plazil po hišah, a ko so ga stranke zalotile, je rekel, da bi rad kako ponošeno obleko. Stranke se opozarjajo, da ne puščajo odprtih stanovanj in da naj takoj obvestijo policijo, če se pojavi kak sumljiv tip.

Iz Celja

— **Celjski občinski svet** ima danes v petek zvečer ob 18. uri redno občinsko sejo. Na dnevnem redu so poročila iz odsekov in slučajnosti.

— **Mestni proračun celjski** izkazuje rednih potrebščin Din 8.992.216,10, rednega kritja Din 2.174.560 ter prebitkov Din 239.135. Odštevši redno kritje in prebitke, ostane primanjkljaja Din 6.817.636, ki se naj z zneskom Din 20.623.150 krije iz raznih davščin, doklad ter trošarine. Nepokritega primanjkljaja ostane končno 4 mil. 185.506,10.

— **Statistika umrlih.** Tekom novembra je umrlo v Celju skupaj 18 oseb in sicer 3 v mestu in 15 v javni bolnici.

— **Smrtna kosa.** V Gaberju je umrl g. Franc Kokol, avtopodjetnik v starosti 47 let. N. v. m. p.!

— **Krajevni odbor aerokluba v Celju** se je te dni ustanovil. Predsednikom je bil izvoljen mag. pharm. g. Herman Klobučar.

— **Lešar je izbruhnil** med otroci steklarskih delavcev v Hrastniku. V tork so jih prepeljali 14 v celjsko bolnico.

Iz Maribora

— **Mariborska oblastna skupščina** se bo sestala še pred božičem, da uredi nekatere važne zadeve. Zlasti pa, da sklepa glede proračuna za prihodnje leto. Uvodoma bo oblastni odbor podal poročilo o svojem delu od minulega zasedanja. Točen datum zasedanja še ni določen, bržkone pa se sestane skupščina okrog 19. decembra.

— **Kriza kinematografov v Mariboru.** Maribor spada med ona redka mesta, ki imajo kar po štiri kinematografe. Kakor povsod drugod, preživljajo ta podjetja tudi v Mariboru težko krizo. Poleg države je tudi občina uvedla veselilni davek, ki požre nad polovico bruto-dohodkov. Kinematografi so si z vsemi sredstvi prizadevali, da premagajo to krizo, toda brez žrtve ni šlo. Te dni je bivši mestni kino »Apollo«, sedaj last g. J. Rogliča, moral ustaviti obratovanje. Govori se, da bo še neki drugi kino moral slediti temu vzgledu.

— **Krvava fantovska bitka.** Pri Sv. Petru nižje Maribora so se minulo nedeljo fantje v neki gostilni spri. Sledil je pretep, v katerem so podivljani pretepači ubili posetnikovega sina Antona Kranjca. En ubijalec se je sam prijavil policiji, ostale pa bo izsledilo orožništvo in bodo pred poroto prešli zažuljeno zlačilo. Značilno je, da je Sv. Peter izrazito in zagriženo klerikalna občina.

— **Predavanje profesorja Martela.** V soboto bo v ljudski univerzi v Mariboru (mala kazinska dvorana) predavanje profesorja francoskega jezika in slovstva na ljubljanski univerzi g. Martela, o razmerah v Rusiji. Profesor Martel je prebil letošnje poletje več mesecev v Rusiji in je torej dober poznavalec tamošnjih razmer.

— **Starošinska svesa »Triglav«** v Mariboru sklicuje izreden občni zbor z edinim dnevnim redom: sprememba pravil na ponedeljek dne 10. decembra 1927 v gostilninskih prostorih Narodnega doma v Mariboru ob 8. uri zvečer. — Odbor.

Polepša
Vas
ELIDA
IDEAL MILO-KREME-SHAMPOO

Gospodarstvo Stanje Narodne banke

dne 30. novembra 1927.

Aktiva:	Razlika v primeri s stanjem 22. novembra
Kovinska podlaga	475,0
posojila	1580,0
račun za odkup kronskih novčanic	1102,6
računa začasne razmenjave	320,4
državni dolgovi	2965,4
vrednost državnih domen	2138,3
sakdo raznih računov	1118,8
Skupaj	9701,6
Pasiva:	
Od glavnice izplačano rezervni fond	30,0
novčance v obtoku	5702,4
državni račun začasne razmenjave	320,4
državne terjatve po raznih računih	229,9
razne obveznosti	1187,4
državne terjatve za zastavljene domene	2138,3
ažijo za kupovanje zlata	83,0
Skupaj	9701,6

Obrestna mera ostane neizpremenjena. Obtok novčanic se je povečal od zadnjega izkaza za 58.600.000 Din.

— **Licencovanje zasebnih žrebov.** Veliki župan mariborske oblasti razglasa: Na podlagi zakonitih predpisov o licencovanju žrebov se razglasa, da morajo lastniki žrebov, ki nameravajo v prihodnji plemeniti dobi spuščati svoje žrebce za plemenitev tujih kobil, prigraditi te žrebce najpozneje do 31. decembra 1927 pri onem sresnem poglavarju (mestnem magistratu), v čigar okolici se nahaja priprilisti, ki se vrši pismeno ali ustmeno, se mora obenem naznaniti: Ime, priimek in bivalične lastnika; pasma in rod. starost in barva, kakor tudi kraj, v katerem stoji žrebec. Opozorjem, da se za žrebce toplokrvnih pasem pod štiriimi leti in za mrzlokrvne žrebce pod tremi leti splošno ne daje dopustilo za spuščanje. Naknadno bo objavljeno, kje in kdaj bo pregledovala komisija priprilisti žrebce in dalala dopustila (licenco).

— **Carinski dohodki** od 10. do 20. novembra so znašali 49.777.878 Din. Od tega odnosa na carinarnico v Beogradu 12 milijonov 80 tisoč 313 v Zagrebu 12.075.022, v Novem Sadu 8.301.719, v Ljubljani 8 milijonov 412.310, v Dubrovniku 4.650.738, v Skoplju 2.534.415 in v Solitu 1.723.361 Din. Od 1. aprila do 20. novembra so znašali carinski dohodki 1.092.661.740 Din. V proračunu je bilo določeno za ta čas 1 milijarda 78 milijonov 827.764 Din.

— **Dobave.** Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 16. t. m. ponudbe glede dobave samokolnic, lestev in skobelnikov. Predmetni pogoji so na voozied pri ekonomskem oddelku te direk-

cije. — **Direkcija državnega rudnika** v Brezi sprejema do 14. t. m. ponudbe glede dobave medenastih valikov in palic ter 6000 kg betonskega in 2200 kg okroglega železa; do 16. t. m. pa glede dobave 1 rezkalnega stroja (Fräsmaschine). — **Direkcija državnega rudnika** v Zabuokvi pri Celju sprejema do 15. t. m. ponudbe glede dobave okoli 2400 kg raznih oli (cilindriško oleje, oleje za osovine, strojno in dinamno oleje) in 900 kg bencina.

— **Prodaja.** Direkcija državnega rudnika v Zabuokvi pri Celju sprejema do 13. t. m. ponudbe glede prodaje delavskih oblek. — **Predmetni oglaš** je v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesentom na vpogled.

so najboljšie, najtrajnejše in zato najcenejše.

Pet dni živ pokopan

Mesto Stuttgart v Nemčiji je doživel to dni deni deni senzacija. Pojavil se je indijski fakir Tho Kha, baje je rodom iz Düsseldorfa in je dolga leta proučeval fakijske skrivnosti — in dela eksperimente, katerim se vse prebivalstvo čudi. Te dni se je dal fakir zabiti v krsto in pokopati. To proceduro so napravili v sportni areni, kjer se je zbralo nad 100.000 gledalcev.

Fakir je pred proceduro dobro počečeral, nato pa so ga preiskali zdravniki. Po zdravniškem pregledu je nastopil v beli halji in delal razne eksperimente. Vbadel si je dolge igle v lica in vrat, si prebodel ušesa in nato legel v črno krsto. Krsto so pokrili s steklenim pokrovom in jo ovili s platnom. Krsto so pustili v dva metra globoko jamo in jo pokrili z deskami. Vendar so pustili toliko odprtine, da lahko publika dan in noč opazuje fakirja. To Kha bo ležal pet dni v krsti, jutri v soboto pa vstane od mrtvih.

Neurja, tragedije in nesreče

Velike elementarne nezgode v Italiji. — Grozna nesreča na Bavarskem. — Dve težki avtomobilski nesreči.

Nad Italijo divja že več dni strahovito neurje, ki je povzročilo v mnogih krajih velike poplave. V Bologni so radi silnih nalivov vse reke prestopile bregove, okoli 200 hiš je pod vodo, nad 500 poslopj v okolici mesta pa so morali podpreti z bruni in hlodi, da se ne porušijo. Ozkotirno železnico Bologna—Massa—Lombarda je zasula debela plast glin tako, da je železniški promet ustavljen.

V provinci Cremona že tri dni neprestano dežuje, več liš je pod vodo. Škoda, ki jo je povzročila narasla reka Oglio, je ogromna. Nad Messino je divjalo strahovito neurje, strela je udarila v smodnišnico in ubila nekega vojaka na straži. Tudi nad Benetkami in ostalo pokrajino že več dni dežuje in sneži. V mnogih krajih je ustavljen vs promet. — V občini Grotteri v Kalabriji se je utrgala velika plast zemlje in zasula več hiš, pri čemur sta bili ubiti dve osebi.

Pretrajljiva tragedija se je odigrala v sredo v malem bavarskem selu Rehberg. Otroci nekega seljaka so polili razgoreto peč z bencinom, ki se je vnel in povzročil strahovito eksplozijo. Vseh pet otrok je bilo hipoma v plamenih in goreli so kot žive baklje. Na pretrajljive krike nesrečnih otrok je prihitela na pomoč njihova mati, ki je z velikim naporom rešila štiri otroke. Dočim je najmlajše dete zgorelo. Vsi otroci in nesrečna mati so zadobili težke opekline in je malo upanja, da bi okrevali.

Med krajema Pottschach in Neunkirchen se je v sredo pripetila katastrofalna avtomobilska nesreča. Ko je avtomobil trgovca Josefa Trimmela pasiral železniško progo, je istočasno privozil tovorni vlak in z vso silo treščil v avtomobil. Suneč je bil tako močan, da so vsi štirje, v avtomobilu sedeči potniki, trgovci Trimmel, mesar Karl Stomasser, kavarner Klösterer in trgovec Eduard Brunner v loku zleteli iz voza. Dočim sta ostala Klösterer in Brunner neškodovana, sta ostala dva padla na

progo in ju je lokomotiva z avtomobilom vred vlekla še okoli 500 metrov za seboj. Strahovito razmesarjena so pozneje potegnili izpod lokomotive. Oba sta bila že mrtva. Avtomobil se je popolnoma razbil in se je tako zagvoznil med kolesje lokomotive, da so morali stroj dvigniti, da so odstranili dele razbitega avtomobila. Vzrok nesreče leži v tem, ker je tam proga brez zatvornic.

Druga avtomobilska nesreča se je pripetila v neposredni okolici Brna. Ponesrečila se je rodbina znanega grofa Thurn Taxis. Avto je zdrknil v precej globok jarek in se prevrnil. Sofer je ostal neškodovan, dočim si je grofica pretresla možgane, a težko poškodovana je tudi njena hčerka. Grof Thurn in Taxis je odnesel zdravo kožo.

Ameriški milijonar in madžarska sirota

Madžarski listi priobčijo zanimivo poročilo iz Velikega Arada, kjer se je seznanil pittsburški trgovec in multimilijonar F. Singer z neko lilonko Ritter, hčerko tragično umrlega aradskega trgovca in se z njo čez 10 dni poročil. Pred dvema letoma je nastal v Aradu v neki hiši požar, ki ga je povzročil kratak stik. Prebivalci dotične hiše so bili v veliki nevarnosti. Treba je bilo nemudoma popraviti električno napeljavo, toda nihče se ni upal v sobo, kjer je nastal kratak stik. Ko je dosegla nevarnost vrhunec, je planil v sobo trgovec Albert Ritter, ki se pa ni več vrnil iz hiše. Ko so prihiteli gasilci, so našli trgovca mrtvega. Bil je ves obžgan in v roki je držal še žico. Ubil ga je električni tok.

Ritter je zapustil ženo in dve hčerki. Starejša lilonka je bila stara 16 let. Ženo je tragična moževa smrt tako pretresla, da je zbolela in kmalu nato umrla. Sirota lilonka je morala zapustiti šolo, da bi mogla preživljati sebe in svojo žlečno sestro. Dobila je službo v

neki prodajalni, zvečer je pa šivala doma in tako sta se s sestro za silo preživljali. Vse mesto je občudovalo njeno junakstvo in ko je ameriški milijonar zvedel za energično dediko, se je seznanil z njo in čez 10 dni sta se poročila. Kot milijonarjeva žena je vzela lilonka s seboj tudi sestro in odpotovala z možem v Pittsburg. Singer se je poročil z madžarsko siroto zato, ker mu je lani neka ciganka prorokovala, da se oženi s siroto, katere oče najde pri požaru tragično smrt.

Protimadžarski izgredi v Rumuniji

Madžarski listi prinašajo obširna poročila o protimadžarskih in protizidovskih izgredih rumunskih nacionalističnih študentov v Oradea Mare. Ta poročila so sicer tendenciozna, vendar je pa jasno, da je prišlo v Oradea Mare res do nacionalističnih demonstracij. Že v tork zvečer so prihajali z vsemi vlaki iz Oradea Mare številni madžarski begunci, med njimi tudi mnogo ranjenih. V sredo dopoldne je prišel z zasebnim vlakom iz Oradea Mare med drugimi tudi neki vpokojeni državni uradniki, ki so ga morali prepeljati s kolodvorja takoj v bolnico. Demonstranti so ga tako pretepli, da so mu polomili več kosti. Begunci pripovedujejo grozne reči o nacionalističnih izgredih, do katerih je prišlo baže zato, ker nastopajo Madžari v obmejnem mestu Oradea Mare zelo izživajoče in ker javno podpirajo znano Rothermerjevo akcijo. Te dni se je vršil v Oradea Mare pod predsedstvom prof. Cuze kongres rumunskih nacionalističnih študentov, katerega se je udeležilo do 5.000 študentov in 700 študentk. Zborovalci so razpravljali o židovskem problemu in o Rothermerjevi akciji.

Po kongresu je prišlo v mestu do velikih demonstracij proti židovskemu in madžarskemu prebivalstvu. Nacionalisti so baže ubili več Madžarov in židov ter ranili 42 oseb. V madžarskem parlamentu se je vršila v tork dopoldne burna debata o teh izgredih. Govorilo se je, da so demonstranti ubili 8 in težko ranili 50 oseb. Begunci pripovedujejo, da je rumunska policija mirno gledala krvave izgrede in da so bili med demonstranti celo rumunski detektivji,

ki so pokazali študentom stanovanja vseh oddelčnih Madžarov. Med ubitimi je tudi lastnik Parkhotela in igralec Stefan Madas ter lastnik tiskarne Sonnenfeld. Večina demonstrantov se je že v tork vrnila v Bukarešto, nekateri so se pa odpeljali v Marmaroš Siget. Opuščenost trgovine so zaprte, gostilne pa odprte samo 2 uri na dan. Zastopniki madžarske manjšine v Oradea Mare so v tork prosili prefekta, naj jim dovoli organizirati madžarsko obrambno stražo. Prefekt je to prošnjo odklonil.

Zdi se, da madžarski listi pretiravajo te demonstracije za to, ker računajo madžarski politiki, da pride v Rumuniji kmalu do notranjih nemirov in da bi mogla madžarska vojska zasedati obmejno mesto Oradea Mare.

Nit in igla

Lord Somerset je mladenič, ki je bil po očetovi smrti proglašen za polnoletnega. Bratve se še ni dotaknila njegovega lica. Njegov obraz je tako nežen, da ga je težko ločiti od dekliškega. Neki uradni osebi se je pripetilo, da mladega lorda res ni mogla ločiti od deklice. Ta deklica je bila 17letna hčerka župana Bratforda Edvina, ki se je v mladega lorda zaljubila in postala njegova tajnica. Lord je odpotoval s svojo tajnico v London, od koder sta nameravala odpotovati na francosko riviero. Edvin oče je mislil, da mu je mladi lord hčerko ugrabil. Zato je brzojavno naprosil železniške oblasti, naj hčerko zadržijo in pošljejo nazaj. Med vožnjo proti Londonu so mlada zaljubljenca res izsledili, toda ko je stopil policijski uradnik v kupe, je ves začuden obstal, ker ni vedel, kdo je deklica in kdo mladi lord. Edvina je namreč imela na sebi možko obleko in ker je bila kratko ostržena, se ni čisto nič razlikovala od svojega spremljevalca.

Policijski uradnik je zahteval dokumente, ki jih je imel samo mladi lord, katerega pa ni mogel aretirati. Ker je mislil, da je mladi lord dekle, katero naj bi na očetovo zahtevo zadržal, je bil prepričan, da ga hočeata zaljubljenca preslepiti. Misli je, da ima Edvina lordove dokumente. Če bi aretirali lorda, ki bi ga moral takoj izpustiti, čim bi oblasti ugotovile njegovo identiteto, bi lahko Edvina ta časa pobegnili. V zadregi je policijski uradnik sklenil paziti

na mlada zaljubljenca, obenem je pa iz vlaka telefoniral londonski policiji in vprašal, kaj naj stori.

Šef tajne policije mu je odgovoril, naj si pomaga z iglo in nitjo. — Zahtevajte, je dejal šef. — naj oba vtakneta nit v iglo. Tisti, ki približa iglo k nit, je možki. Vsaka ženska vtakne nit v iglo tako, da jo približa k igli. Uradnik je res tako storil in aretirati onega, ki je približal nit k igli. Izkazalo se je, da je imel prav. Roditelji so spoznali v aretiranem »mladeniču« svojo hčerko. Po mnenju šefa londonske tajne policije je preizkušnja z iglo v takih primerih vedno zanesljiva.

Novice iz Splita

Split, 7. decembra

Glad in beda v dalmatinski Zagori. V tork je pripeljal oblastni poslanec Pero Gjirlić 50 mož broječo deputacijo iz Zagore na veliko županstvo, ki je na pristojnih mestih pričala o naravnosti strašnem stanju in ubožstvu Zagore. Pokrajina je trpela letos po strašni suši in toči tako, da absolutno ni bilo nobenega pridelka. Nobena pokrajina v Dalmaciji, morda v celi državi, ni tako opustošena. Ljudje so popolnoma brez sredstev in hrane. Grozi glad in njega posledice. Oblasti so takoj ukrenile vse potrebno, da se tem revežem odpomore. Obenem se je odpravil veliki župan g. dr. Perović v Beograd da intervenira na pristojnih mestih radi majne pomoči pasivnim kralem Dalmacije.

Izseljevanje. Sinoči je odpotovalo iz Splita v Genovo in dalje v Avstralijo in Ameriko zopet 44 naših krepkih zdravih izselencev. Od teh je 42 Dalmatincev in 2 Crnogorci, ki jih je odpremljalo Jugoslovensko d. d. Transoceanik v daljno tulinjo za kruhom. Opaža se, da raste dan za dnem število izselencev, kar našo gospodarsko krizo le potrjuje.

Vreme. Že par dni sem pihla lug in pada dež. Morje je nemirno in parniki prihajajo z zamudo. Temperatura pa je vsekakor visoka; zadnji teden je beležil termometer povprečno 12 stop. Cel. ob 7. uri jutranj.

Velika zabavna prireditev SDS se je vršila ob ogromni udeležbi v nedeljo v hotelu Central. Udeležili so se le vsi odlični splitski predstavniki HSS, med njimi narodni poslanec HSS za Split g. Stjepo Matijević. Prireditelj je v moralnem oziru siljalo uspeha in praktično pokazala, da je parlamentarna unila seljačke demokracije res po volji naroda.

Mladini neprimerno!

Danes ob 4, 1/2, 8, 9. Najnovejši Ufa-velefilm, ki je bil posnet v Afriki

Tajnosti grešne hiše v Alžiru

Elitni Kino Matica,

Tel. 2214.

A. Ch.:

Junak

Pretekli ponedeljek, ko sva prispela v Botrel-sur-Mer, sem dejal svoji ženi: »Luci, važne opravke imam, če hočeš, lahko greš ta čas na koncert v kazino. Takoj pridem za teboj«.

Cez dobro uro, ko sem Luci našel, sem opazil v njeni bližini plavalasega možica, ki jo je kar požiral z očmi.

Minilo je nekaj dni. Vedno, kadar sem pustil Luci samo, pa naj bo na obali, v hotelu ali na koncertu, sem našel čez pol ali četrto ure po odhodu v bližini onega plavalasega možica, ki jo je kar požiral z očmi.

Ali ste bili kdaj ljubosumni? Da? Torej veste, kam lahko privede ta občutek celo najhladnokrvnejšega, najdostojnejšega človeka. Da, najdealejšega — kajti zadeva se tiče mene.

Torej čujte, kam me je privedla ljubosumnost.

V soboto jutraj sem vstal nalašč prej in odšel na izprehod po morskimi obali. Hodil sem previdno tik ob morju po strmi obali boječ se, da ne zdrsnem po ostrem kamenju globoko doli v morje. Mislim sem si: Gorje onemu, ki bi padel tu v morje, ker bi ne mogel splezati nazaj. Kar sem zagledal pred seboj nekoga, ki je sedel na skali za toploten v svoje misli. Ko sem se mu

približal, sem spoznal v njem plavalasega možica, nadležnega oboževalca moje bolišee polovice.

Ne morem popisati, kaj se je zgodilo tisti hip v mojem srcu. Komaj je minilo trideset sekund, že sem planil k možicu, ga dvignil kakor vrečo otrobov in treščil v morje.

Ali ste že izvršili kak zločin. Ne? Torej ne veste, kaj se pravi umoriti človeka. Ah! Ure, ki sem jih preživel od trenutka, ko sem treščil vsiljivega kavalirja v morje in se vrnil v hotel, so bile grozne. Z zobmi sem šklepetal, noge in roke so se mi tresle. Niti besedice nisem mogel spraviti iz sebe. V ušesih mi je neprestano šumelo: morilec, morilec!

A kaj šele ponoči! Čim sem zadremal, so me morile grozne sanje in ves prestrašen sem se takoj zopet prebudit. Zdaj sem videl plavalasega možica v trehuhu morskoga soma, kjer se siromak duši in zaman napenja vse sile, da uide pošasti, zdaj zopet se mi je zdelo, da ga vidim na dnu morja, med neštevilnimi ostudnimi sipami, ki plijejo sok njegovega telesa. Take grozne prizore sem videl vso noč.

Znano je, da vleče neka tajna sila vsakega zločinca na kraj zločina. Tako je bilo tudi z menoj. Po prečuti

grozni noči sem izpil skodelico čokolade in že sem bil namenjen na obalo, tja, kjer sem treščil nesrečno žrtev v morje, ko je prišel mimo prodajalec novin in mi zatulil na uho. Journal, posebna izdaja. Rokavski zaliv, preplaval!

Mehanično sem kupil novine in jih hotel spraviti v žep, ko sem naenkrat zagledal fotografijo, ki me je zadržala iz zamišljenosti. Saj to je vendar oni plavalasi možic, ki sem ga iz ljubosumnosti vrzel v morje!

V glavo mi je šinila strašna misel, da so morda našli njegovo truplo in da policija zdaj preiskuje, ali gre za umor ali samomor. Šlo bi mi lahko za kožo in zato so me podrobnosti zelo zanimala. Razgrnil sem pred seboj posebno izdajo »Journala« in hlastno prečital besedilo pod sliko, glaseče se:

Rokavski zaliv preplaval! Ta presenetljiv uspeh je dosegel mlad mož po imenu Peter Fjord, znan iz lanske plavalne tekme Pariz-Sureses. Fjord je bil doslej širši javnosti neznan, zdaj je pa postal junak dneva. Pripominjamo, da je ostal kljub slavi skromen, kajti nihče ni vedel, da namerava preplavati Rokavski zaliv. O startu ni nikogar obvestil. Peter Fjord je izjavil angleškimi ribičem, ki so ga prvi opazili, da je zapustil Botrel-sur-Mer pred dobrimi tremi urami.

Dalje nisem čital. Obsedel sem kakor pribit na terasi in zrl nemo pred se.

Naenkrat je smuknila mimo mene mlada žena v potovalni obleki. V desnici je držala kovčeg, v levici pa posebno izdajo »Journala«. Pomel sem si oči misleč, da sanjam. Pa se nisem motil — bila je Luci, moja žena. Planil sem za njo.

— Kam pa tako hitiš, Luci?

Zdelo se mi je, da srečanja z menoj ni nič kaj vesela.

— Kam hitim?

— Da!

Prebledela je, nato je zardela in zaplakala.

— Ti niti opazil nisi, dragec. Od kar sva prišla v Botrel-sur-Mer, je neki plavalasi mladenič neprestano lazil za menoj. Do današnjega dne se nisem zmenila zanj, prisegam ti, da mi sploh ni bil všeč. Toda včeraj — dragi Peter — da, tako mu je ime — včeraj je postal Peter Fjord velik junak. Kar izvoli se prepričati iz posebne izdaje »Journala«! In če pomislim, da je tvegal v morskih valovih svoje življenje samo meni na ljubo, da dokaže, kaj vse je pripravljen žrtvovati za me, moram priznati, da njegovo junaštvo zasluži odziv. In zato — odpusti, dragi, — hitim za njim. kajti junake sem vedno oboževala.

Sledete srečke drž. razredne loterije kupljene pri Zadr. hranilnici
r. z. z. o. z. v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 10 so bile

izzrebane dne 5. in 6. decembra
Din 10.000 je zadela srečka 120.178

Po Din 2.000 so zadele srečke: 11.597, 20.814, 97.705, 20.289, 20.259.

Po Din 500 pa so zadele naslednje številke:

76.708,	100.773,	5.772,	15.406,	15.465,	15.479,	15.446,	15.477,	15.462,	15.412,
30.914,	30.958,	40.549,	40.570,	53.447,	66.626,	91.753,	91.751,	115.682,	8.058,
8.042,	8.061,	9.743,	9.701,	9.755,	9.749,	23.472,	23.437,	23.467,	34.148,
34.118,	47.797,	47.736,	48.515,	48.510,	59.395,	70.272,	70.210,	71.888,	71.895,
83.223,	83.244,	86.393,	86.321,	86.324,	96.956,	96.961,	97.795,	97.761,	110.132,
110.147,	110.109,	111.123,	120.106,	123.329,	123.317,	123.335,	9.308,	20.247,	20.204,
20.234,	24.281,	34.078,	34.020,	58.023,	61.260,	61.263,	70.272,	70.210,	71.888,
71.895,	73.678,	73.617,	82.501,	82.546,	82.554,	82.560,	87.128,	87.129,	122.761,
122.782,	14.112,	76.742,	76.732,	76.715,	30.959,	30.994,	40.564,	53.488,	91.757,
91.798,	91.744,	115.627,	115.641,	115.697,	8.031,	8.075,	9.787,	11.518,	20.284,
23.441,	23.425,	34.162,	47.731,	47.707,	48.517,	59.365,	70.274,	70.294,	70.268,
70.208,	71.877,	83.259,	83.232,	83.234,	83.231,	86.346,	96.929,	96.971,	96.976,
97.796,	110.141,	111.117,	111.149,	111.183,	111.194,	39.117,	120.111,	123.368,	123.385,
123.394,	123.304,	123.347,	123.340,	9.366,	9.358,	9.303,	9.360,	9.348,	20.235,
34.063,	34.056,	58.039,	58.008,	61.201,	70.274,	70.294,	70.268,	70.208,	71.877,
73.640,	73.646,	82.591,	82.542,	82.515,	82.582,	82.594,	87.140,	110.740,	110.789,
110.754,	122.719,	122.790,	122.731,	122.756,					

Dobitke bomo izplačevali od 17. decembra 1927. do 31. marca 1928.

Srečke za 15. kolo začnemo prodajati in razpošiljati 14. t. m.

Zadr. hranilnica r. z. z. o. z.
glavna razpečevalnica srečk za Slovenijo, Ljubljana
Sv. Petra cesta 19

Najlepša drva

CEBIN, Wolfova ulica 1/2

Železnato vino

lekarnarja dr. G. Piccolija v Ljubljani — krepča oslabele, malokrvne odrasle in otroke. 113/L

DRUŽBA »ILIRIJA«

Premog, drva, koks, OGLJE — Dunajska cesta 46 (poleg Iv. Zakotnika) — Tel. fon 2820 108/L

Najstarejša slovenska plesarska in ličarska delavnica

Ivan Bricej, Ljubljana, Dunajska cesta 15 in Gg. sposvetska cesta 2 (dvorišče kavarne »Evropa«).

Se priporoča. — Izvršitev točna, cene zmernе. 72/L

GON

lek proti kapavici (tripertju, gnojju) ter zastarelem kroničnem gnojju triperja in vnetja sečnega mehurja. Za popolno ozdravitev je treba 6 lončkov. Cena 2 navodilom za lonček 45 dinarjev. — Proizvajal razpošilja po pošti lekarna PENIC, Zapršič.

Podarjati se zvršujejo letri in solice

Sveže, najfinejše norveško ribje olje

iz lekarn dr. G. Piccolija v Ljubljani — se priporoča ble dim, slabotnim osebam 113/L

Butare in kolobarje

popolnoma suhe — izredno poceni. — CEBIN, Ljubljana, Wolfova ulica 1/2. 2807

Prenavlja, čisti in osvaja kri, izboljša slabo prebavo, slabotno delovanje čreves in vzpodbuja apetit. — 1 paket 20 Din. — Priporoča: Lekarna Bahovec, LJUBLJANA, Kongresni trg.

Lovske puške

flobert puške, revolverje, pištole in vse potrebščine za lov in ribji lov kupiš pri: F. K. KAISER, puškar, Ljubljana, Selenburgova 6. — Kupujem in prevzamam staro orožje v komisijsko prodajo. 127-L

Tovarna perila »TRIGLAV«

priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnega moškega perila

Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 8

Zastore, posteljna pregrinjala perilo, monogrami, obleke l. dr. veže najfinejše in najcenejše

mehanično umetno vezenje **Matek & Mikeš** Ljubljana, Da. Imatinova ulica 13

Entljanje, ašuriranje, predtiskanje ženskih ročnih del za trgovino, šolo in dom.